

Olsztyn, 19 marca 2020 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-IV.431.1.54.2019.EP

Pani Aleksandra Gałka
Kierownik
Domu Pomocy Społecznej
„Dom Rodzinny” w Napiwodzie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach: 9-13 grudnia 2019 r., kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej „Dom Rodzinny” w Napiwodzie 58A.

Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.1172.2019 z dnia 2 grudnia 2019 r.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców, jakości świadczonych usług, spełniania standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodności zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do 13 grudnia 2019 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Panią bez wniesienia zastrzeżeń, w dniu 17 lutego 2020 r. (data wpływu do tut. Urzędu 19 lutego 2020 r.).

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej Domu, obserwacji i rozmów z mieszkańcami oraz wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Panią i pracowników Domu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej w „Dom Rodzinny” w Napiwodzie, w zakresie spraw objętych kontrolą, oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dom Pomocy Społecznej „Dom Rodzinny” w Napiwodzie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Nidzicy, na zlecenie Powiatu Nidzickiego. Dom wpisany jest do Rejestru Domów Pomocy Społecznej Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Dom przeznaczony jest dla 30 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- Kwalifikacji zawodowych kierownika jednostki oraz pracowników socjalnych.
- Posiadania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.
- Usług bytowych, w tym: dostosowania budynku i jego otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych, zainstalowania windy oraz systemu przyzywowo-alarmowego i systemu alarmu przeciwpożarowego, spełniania wymogów standardu pokoi mieszkalnych pod względem metrażu, wyposażenia oraz ilości zamieszkujących w nich osób, a także wymaganych standardem pomieszczeń ogólnego użytku i spełniania warunków sanitarnych.
- Zabezpieczenia mieszkańców w obuwiu, ręczniki, pościel, środki czystości oraz środki higieny osobistej.
- Usług opiekuńczych, w tym: pomocy w załatwianiu spraw osobistych oraz w czynnościach życiowych tj. toalecie, kąpaniu, spożywaniu posiłków, karmieniu, ubieraniu, przemieszczaniu się.
- Umożliwienia mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- Zapewnienia kontaktu z psychologiem.
- Prowadzonej terapii zajęciowej, korzystania z usług w warsztatach terapii zajęciowej oraz podnoszenia sprawności i aktywizowaniu mieszkańców Domu.
- Możliwości korzystania z biblioteczki Domu lub punktu bibliotecznego oraz codziennej prasy.
- Umożliwienia kontaktu z rodzinami i społecznością lokalną.
- Zaspakajania potrzeb religijnych i kulturalnych.
- Dostępności do informacji o przysługujących prawach oraz do przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej.
- Umożliwienia mieszkańcom realizacji ich praw wyborczych.
- Zapewnienia mieszkańcom warunków do rozwoju samorządności.
- Dokonywania zwrotów za dni nieobecności mieszkańców w DPS.
- Ustalenia aktualnej sytuacji mieszkańca przed przyjęciem do Domu, w miejscu jego zamieszkania lub pobytu.
- Umożliwienia mieszkańcom kontaktu z dyrektorem Domu.
- Bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.
- Utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach sanitarnych i ogólnego użytku.

W zakresie spraw poddanych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia dotyczące:

1. Funkcjonowania i organizacji Domu:

- Statut i Regulamin Domu Pomocy Społecznej „Dom Rodzinny” w Napiwodzie zawierały zapisy niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli str. 4.
Powyższe uchybienie skutkowało nierzetelnie opracowaną dokumentacją wewnętrzną. Po dacie zakończenia kontroli w DPS, przed napisaniem niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do tut. Wydziału nadesłany został Statut i Regulamin Domu, w których zapisy zostały uaktualnione i dostosowane do obowiązującego stanu prawnego.
W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia.
- W 1 przypadku brak kwalifikacji zawodowych pracownika zatrudnionego na stanowisku asystent-opiekun określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. poz. 936 ze zm.).
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżeniem jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców.
- Brak zatrudnienia pracownika socjalnego w Domu (na dzień 9.12.2019 r.), w wymiarze dostosowanym do liczby mieszkańców, co stanowi naruszenie § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie dps. Sprawa szczegółowo opisana w protokole kontroli na stronie 7-8.
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżoną jakością świadczonych usług na rzecz mieszkańców DPS.
W toku prowadzonej kontroli kierownik jednostki, jak również przewodnicząca Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Nidzicy podjęły natychmiastowe działania, zmieniając pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku asystent-terapeuta (posiadającemu kwalifikacje zawodowe pracownika socjalnego i za jego zgodą) stanowisko pracy, powierzając mu, stanowisko pracownika socjalnego w wymiarze 0,5 etatu.
W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia.
- W przypadku 4 pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego brak udziału co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii i metod pracy z mieszkańcami domu, stosownie do wymogu § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie dps.
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować obniżoną jakością świadczonych usług.
- Brak zachowania dla każdego z posiłków (śniadania, obiadu, kolacja) 2-godzinnego czasu ich wydawania, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia w sprawie dps.
Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować ograniczaniem praw mieszkańców.

Ponadto na podstawie rozmów z mieszkańcami zespół inspektorów stwierdził, że kilku z nich miało problemy w zakresie komunikacji. Mieszkańcy posługiwali się mową w sposób ograniczony. W powyższej kwestii udzielono kierownikowi jednostki instruktażu w zakresie konieczności organizacji szkolenia dla pracowników Domu w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej.

2. Postępowania terapeutyczno – opiekuńczego:

- We wszystkich skontrolowanych przypadkach, indywidualne plany wsparcia mieszkańca nie określały wymiaru czasu zajęć rehabilitacji społecznej, co było niezgodne z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250) – dalej rozporządzenie w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą brakiem możliwości efektywnego oddziaływania terapeutyczno-opiekuńczego i poprawy funkcjonowania społecznego mieszkańców.

3. Dokumentacji indywidualnej i zbiorczej:

- Dzienniki zajęć nie zawierały tygodniowego rozkładu dnia i czasu trwania zajęć, co było niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą brakiem dostatecznych informacji o prowadzonych zajęciach.
- W dziennikach zajęć brak było odnotowywanych imion i nazwisk mieszkańców Domu obecnych na zajęciach, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą brakiem dostatecznych informacji o osobach uczestniczących w zajęciach.
- W dziennikach zajęć brak było informacji dotyczących prowadzonych zajęć, służących okresowej ocenie realizacji indywidualnych planów wsparcia mieszkańców, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą brakiem dostatecznych informacji mających wpływ na okresową ocenę realizacji indywidualnych planów wsparcia mieszkańców Domu.
- Wnioski o przyznanie nagrody rzeczowej dla mieszkańców Domu aktywnie uczestniczących w zajęciach nie zawierały propozycji nagrody, zatwierdzenia wniosku przez kierownika jednostki wraz z określeniem wartości przyznanej nagrody oraz informacji czy została ona uzgodniona z mieszkańcem, co stanowi naruszenie § 7 ust. 3, 4 i 5 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą brakiem możliwości stwierdzenia czy wniosek

o przyznanie nagrody dla mieszkańca został zaakceptowany przez kierownika Domu, w jakiej formie i wartości została przyznana nagroda oraz czy wybór i zakup został uzgodniony z osobą nagradzaną.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest Pani jako kierownik jednostki. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości była nieprawidłowa organizacja pracy, niedostateczny nadzór z Pani strony oraz niestosowanie przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Bezwzględnie przestrzegać obowiązku zatrudniania osób spełniających wymogi kwalifikacyjne w stosunku do zajmowanych stanowisk, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 936 ze zm.).
2. Organizować, co najmniej raz na dwa lata szkolenia dla wszystkich pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w tym na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii i metod pracy z mieszkańcami domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, stosownie do wymogu § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).
3. Przestrzegać zasady aby dla każdego z posiłków czas wydawania wynosił 2 godziny zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).
4. W indywidualnych planach wsparcia mieszkańców określać wymiar czasu zajęć rehabilitacji społecznej, zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250).
5. Dzienniki zajęć prowadzić zgodnie z wymogiem § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250).
6. Wnioski o przyznanie nagrody rzeczowej dla mieszkańców Domu aktywnie uczestniczących w zajęciach sporządzać zgodnie z § 7 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250).

Ponadto uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli

kompleksowej Domu Pomocy Społecznej "Dom Rodzinny" w Napiwodzie wskazuję następujące działania:

1. Niezwłocznie przeprowadzić szkolenie pracowników z zakresu komunikacji wspomagającej lub alternatywnej z uwagi na występujące problemy z komunikacją werbalną wśród mieszkańców Domu.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Kastra
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Pomocy Społecznej